

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Zubert (przewodniczący)

SSN Konrad Wytrykowski (sprawozdawca)

Ławnik SN Agnieszka Zielonka

Protokolant Marta Brzezińska

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w B. D. B. o przedłużenie na dalszy niezbędny okres zawieszenia w czynnościach
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 22 października 2019 r. odwołania, wniesionego przez obrońcę obwinionej od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt PK I SD (...)

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo o prokuraturze

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 maja 2019 roku Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uwzględnił wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i przedłużył zawieszenie w czynnościach prokurator D. B. do dnia 18 listopada 2019 r.

Pismem z dnia 21 czerwca 2019 roku, zatytułowanym „zażalenie”, obrońca obwinionej – prokurator Prokuratury Okręgowej w B. G. G. wniósł odwołanie od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 9 maja 2019 roku.

W treści odwołania obrońca obwinionej na podstawie art. 150 § 5 ustawy Prawo o prokuraturze zaskarżył wyżej wskazane orzeczenie, zarzucając błąd

w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę wydania orzeczenia, polegający na przyjęciu, że istnieją przesłanki faktyczne dające podstawę do przedłużenia wobec obwinionej zawieszenia w czynnościach, podczas gdy przesłanek takich nie doszukał się nawet sąd orzekający.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca obwinionej wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W uzasadnieniu odwołania podkreślił, że błędem zaskarżonego postanowienia jest powołanie się przez sąd dyscyplinarny na toczące się przeciwko obwinionej postępowanie o wykroczenie, prowadzone przez Komendę Miejską Policji w B., gdyż za popełnienie tego typu wykroczenia prokurator odpowiada jedynie dyscyplinarnie. Obrońca obwinionej wskazał również, że nie dostrzega związku pomiędzy koniecznością uzyskania przez rzecznika dyscyplinarnego opinii sądowo-psychiatrycznej jej dotyczącej a stosowaniem wobec niej zawieszenia w czynnościach. Obrońca obwinionej zaznaczył, że na każdym etapie postępowania nie negowała ona swojego sprawstwa, wskazując na okoliczności związane ze stanem swego zdrowia psychicznego jako ściśle związane z dokonanymi czynami. G. G. podał, że opinia sądowo – psychologiczna została już sporządzona i wynika z niej jednoznacznie, że obwiniona z uwagi na swój stan zdrowia zarzuconych jej czynów dopuściła się w warunkach ograniczonej poczytalności. Podkreślił, że brak zawieszenia obwinionej w czynnościach nie będzie skutkował jej powrotem do służby, gdyż uniemożliwia jej to stan zdrowia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2019r. poz. 740 ze zm.) na postanowienie sądu dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia prokuratora w czynnościach przysługuje odwołanie.

Wedle przepisu art. 150 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze prokurator może być zawieszony w czynnościach na okres do 6 miesięcy, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia dyscyplinarnego konieczne jest

natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Zgodnie z przepisem art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze, zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres. Zatem jednym z podstawowych obowiązków sądu odwoławczego jest stwierdzenie, czy w danym stanie faktycznym wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, która wpływałaby na konieczność dalszego przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych.

Zasadnie wskazuje się w literaturze przedmiotu, że „zawieszenie w czynnościach spełnia dwojakie funkcje. Po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przecież pod dyskwalifikującym go zarzutem. Po wtóre, odgrywa doniosłą rolę wychowawczą, będąc moralnym przeżyciem zarówno dla obwinionego, jak i dla jego współpracowników” (A. Kiełtyka, W. Kotowski, A. Ważny, *Prawo o prokuraturze. Komentarz*, WK 2017).

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut odwołania obrońcy dotyczący braku związku pomiędzy koniecznością uzyskania przez rzecznika dyscyplinarnego opinii sądowo-psychiatrycznej dotyczącej obwinionej a stosowaniem wobec niej zawieszenia w czynnościach.

Postępowanie dyscyplinarne nie jest zakończone. Uzyskanie opinii sądowo-psychiatrycznej konieczne jest do uzyskania pełnego materiału dowodowego w sprawie. Dodatkowo wobec obaw samej obwinionej co do możliwości kontrolowania własnych zachowań oraz jej problemów zdrowotnych na tle psychicznym, dalsze przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych jest konieczne i stanowi podstawę do uznania, że na gruncie niniejszej sprawy wystąpiła przesłanka uzasadnionego przypadku, o której mowa w przepisie art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku — Prawo o prokuraturze.

Powyższe uzasadnione jest dodatkowo faktem, że, jak wskazano w treści odwołania, już w chwili stosowania zawieszenia obwiniona przebywała na zwolnieniu lekarskim, zaś, zdając sobie sprawę ze swego stanu zdrowia, wystąpiła do Prokuratora Okręgowego w B. z wnioskiem o skierowanie jej na badania

lekarskie w celu ustalenia, czy jej stan zdrowia pozwala na dalsze pełnienie funkcji prokuratora.

Odnosząc się do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, Sąd Najwyższy uznał zarzut ten za chybiony. Materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania dyscyplinarnego, uprawdopodobnia w wystarczającym stopniu, że obwiniona popełniła czyny wyczerpujące dyspozycję art. 119 k.w. Należy przy tym podkreślić, że obrońca obwinionej zaznaczył, że na każdym etapie postępowania obwiniona nie negowała swojego sprawstwa, wskazując na okoliczności związane ze stanem swego zdrowia psychicznego jako ściśle związane z dokonanymi czynami.

Nie rozstrzygając w tym momencie zasadności postawionych obwinionej zarzutów dyscyplinarnych, nie można uciec od refleksji, że zachowanie obwinionej dopuszczającej się kradzieży sklepowych stanowiło uchybienie godności urzędu prokuratora i rażące pogwałcenie zasad etycznych które wiążą się z jego pełnieniem. Zajmowanie przez obwinioną w trakcie trwania postępowania dyscyplinarnego urzędu prokuratorskiego może, w ocenie Sądu Najwyższego, doprowadzić do istotnego podważenia autorytetu prokuratury. Co więcej, obwiniona cierpi na zaburzenia psychiczne, które mogą uniemożliwiać dalsze pełnienie przez nią służby, skoro nie posiada zdolności do kontrolowania własnych zachowań. Stosowanie zawieszenia w czynnościach nie jest, wbrew twierdzeniom obrońcy obwinionej, szykaną, a wiąże się z koniecznością natychmiastowego odsunięcia jej od obowiązków służbowych.

W niniejszej sprawie nie ustały przyczyny uzasadniające konieczność przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach. Mając na uwadze wagę zarzucanych obwinionej przewinień dyscyplinarnych, które wypełniają znamiona umyślnych wykroczeń kradzieży, charakter jej problemów zdrowotnych oraz mając na uwadze fakt, że postępowanie dyscyplinarne nie zostało zakończone, zasadnym jest utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 9 maja 2019 roku.

Na marginesie należy podkreślić, iż budzi poważne zaniepokojenie Sądu Najwyższego czas trwania postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie. Nie wydaje się, by przedmiot tego postępowania był aż tak skomplikowany, by nie

można było skierować sprawy do sądu dyscyplinarnego w rozsądnym terminie. Okres ponad roku od daty popełnienia zarzucanego przewinienia jest zbyt długi jak na standardy obowiązujące w państwie prawa. Kwestie te muszą być brane pod uwagę również przez sądy dyscyplinarne w przyszłości rozstrzygające w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych.